

HECE ÖYKÜ

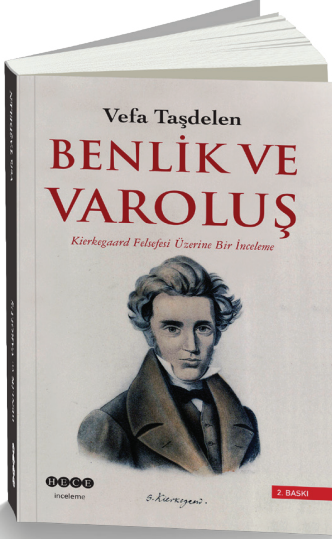
80

Soruşturma: Öykünün Doğduğu An

Ayın Söyleşisi: Necip Tosun'la Emanet
Hikâyeler Üzerine

İlk Kitap Söyleşisi: Çiyil Kurtuluş'la Kasırğa
ve Yabanmersinleri Üzerine

Rasim Özdenören / Bahtiyar Aslan / Hasibe Çerko / Yavuz Demir / Mustafa Everdi / Zeynep Hicret / Yıldırım Türk / Fûruzan / Feyza Hepçilingirler / Necati Mert / Necip Tosun / Cihan Aktaş / Tahir Abacı / Fatma Barbarosoğlu / Sadık Yalsızuçanlar / Recep Seyhan / Murat Yalçın / Abdullah Harmancı / Handan Acar Yıldız / Berna Durmaz / Ethem Baran / Jale Sancak / Mustafa Çiftçi / Serpil Tuncer / Selvigül Kandoğmuş Şahin / Mehmet Kahraman / İsmail Özen / Senem Gezeroğlu / Mesut Doğan / Ahmet Sarı / Mustafa Başpınar / Doğukan İşler / Naime Erkovan / Hatice Bildirici / Wolfgang Borchert / Bozorg Alevi / Merve Koçak Kurt / Hatice Günday Şahman / M. Emin Gürdamur / Zeynep Sati Yalçın / Sema Bayar / Neslihan Soydaş / Ahmet Burak Köroğlu / Mustafa Sarı / Tuba Dere / Ali Necip Erdoğan / Özlem Güner / Rüveyda Durmaz Kılıç / Türkan Bayrakçı / Zeynep Öter / Burak Ş. Çelik / Serpil Yıldırım

BENLİK VE VAROLUŞ

Kierkegaard Felsefesi Üzerine Bir İnceleme
VEFA TAŞDELEN
İnceleme, 2. Baskı 360 syf.

Benlik, kişinin doğuştan getirdiği bir öz değil, bir imkândır. Bazen yitip gider gündelik meşgaleler arasında farkında bile olmadan, bazen böyle bir sorunun olduğu hatırlanmaz bile. Bazen ben'i olmak vebalı olmak gibi tehlikeli görülür, bazen üç beş kuruş kaybetmekten daha az dikkat çeker yitip gitmesi. Oysa benlik haline gelmek, varoluşun en yüce ereği (telos)'dir. Kişi kendi benini varoluşun olasılıkları arasından seçer, özgür irade ve eylemleri ile kendi benliğini oluşturur. Varoluşun sürekliliği ve değişkenliği, ben'i olup bitmiş bir şey olarak bırakmaz; ben olmak sürekli kendini yineleyen bir ödevdir. Kierkegaard bize şunu söyler: Karşısında "ben" olunan varlık, benliğin ölçütüdür. Çoban koyunları, tüccar müşterileri, kral halkı, efendi köleleri karşısında ben olur; bunlar alt düzey benlerdir. Ölçüt Tanrı olunca benlik nasıl da sonsuzlaştırır!

DİLİN KÖKENİ

Ana Dilin Gelişimi
MERRITT RUHLEN
Dilbilim, 2. Baskı 132 syf.

Elinizdeki kitap dilin kökenini, diller arasında yapılan karşılaştırma ve sınıflama çalışmalarına dayanarak araştırıyor. Arkeoloji, antropoloji ve genetik biliminin verilerinden de faydalanılarak dünyadaki dil aileleri daha büyük aileler şeklinde sınıflanmakta, buradan da ilk insanın diline giden yolda ilk adımlar atılmaktadır.

Kitapta dilleri sınıflama ve karşılaştırma işlemi, hiç dil bilimi eğitimi almamış okuyucuların bile başarabileceği seviyeye indirgeniyor; sınıflama işleminde geçilecek aşamaların her birinde okuyucu aktif olarak görev alıyor, uygulamaları yapıyor.

harf

ANTİKACI

Hüseyin Karatay

ROMAN

13,5 x 21 cm / 192 Syf

Hayatımız boyunca yaptığımız seçimlerden ne kadar sorumluyuz? İnsan başına gelen felaketlere rağmen nasıl ayakta kalabilir? Yaşadığımız dünyayı ve insanı derinden kavrayışta edebiyat bu yakıcı sorulara nasıl karşılık verir? Hüseyin Karatay, yeni romanı Antikacı'da bütün bu sorulara, bir arayış içinde çırpınan hassas ruhlu Nihat aracılığıyla yanıtlar arıyor.

Antikacı; dünyevî hırslara boyun eğen Antikacı Muzaffer, bilgeliğini tevekkülle taçlandıran Cevat Hoca, alkol batağından kurtulmak için savaştan Cemal gibi ilginç karakterleri ve kitabı baştan sona sürükleyen edebî diliyle tam bir ustalık dönemi romanı.

MİNYATÜR SAVAŞLAR

Halil Coşkun

ROMAN

13,5 x 21 cm / 463 Syf

"On iki ayın her biri için bir resim yapmıştı Buharî ve her manzaranın ortasına, birbirlerini derin bir aşkla sevdikleri açlıkla belli olan bir kadın ve bir erkek resmi yerleştirmişti, albümün adı oradan geliyordu, Defter-i Şeyda, Âşıklar Defteri."

"Adam bir minyatür satmak için gelmiş İstanbul'a, burada tanıdığı kimse yokmuş, resmi satın alacak olan müşterisi şüpheli biriymiş, adresini vermemiş kendisine. İşin bu kısmı biraz karanlık, ama açık olan şu ki bu şüpheli şahıs çağırılmış Şemsi'yi İzmir'den İstanbul'a. Şemsi resimle gelmiş ve aynı gün öldürülmüş. Resim kayıp ve elimizde hiçbir ipucu yok."

"Her suç geride bir koku bırakır, bütün mesele, o kokuyu fark edecek duylulara sahip olabilmektir."

AĞIR BOŞLUK

HANDAN ACAR YILDIZ

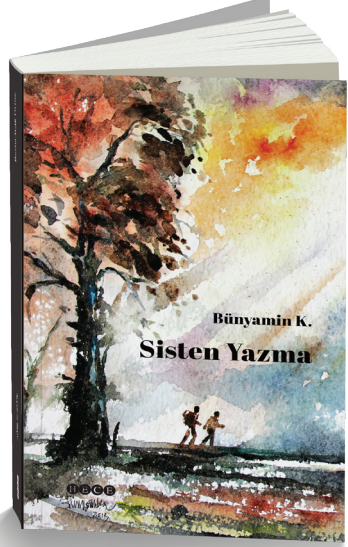
Öykü, 2. Baskı 152 syf.

Yıldız, Ağır Boşluk'ta daha çok kelimeler ve çağrışımlarla ilerleyen, felsefi göndermelerle yüklü bir öykü anlayışı sergiler. İncinmiş, kısırlanmış hayatların peşine düşülürken, dostsuz, kimsesiz, dayanaksız bu insanların topluma, çevreye ilişkin eleştirileri öne çıkar.

Necip Tosun

Yıldız, günümüz Türk öykücülüğü içerisinde titiz dil işçiliği, yalın ve imgeye dayalı anlatımı, kendine özgü biçimsel denemeleri, yer yer felsefi ve soyut imgelerin sınırlarını yoklayan dili ile çağdaşları içerisinde belirgin biçimde öne çıkıyor. Ağır Boşluk'ta olduğu gibi sıra dışı her yeni öyküsüyle hayat karşısındaki tanıklığını sürdürüyor; varlığımızda içkin ve saklı olanı keşfetmeye, belirgin kılmaya, göstermeye ve bizi şaşırtmaya devam ediyor.

Ali Karaçalı

SİSTEN YAZMA

BÜNYAMİN K.

Şiir, 76 syf.

parlak heyecanlı ve buhardandır her uzaklık
ve bizim bahtımızdır hatıramızdır unutmak

siz döğünün su kuşları

unutup durduğumuz göğe çarparak

HECEÖYKÜ

NİSAN
MAYIS

80

KÜNYE

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ
ISSN 1304-7604

YIL: 14 **SAYI:** 80
Nisan-Mayıs 2017

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni
Rasim Özdenören

Yayın Kurulu
Ali Karaçalı, Ali Ulvi Temel
Dinçer Eşitgin, Hatice Bildirici

Son Okuma
Beza Nur Demirci

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
P.K. 79 Yenışehir/Ankara
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr

twitter.com/hecedergi

facebook.com/hecedergisi

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (312) 278 82 00

2017 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 80 TL.
Kurumlar İçin: 260 TL.
Hece ve Heceöykü Dergisi İçin: 200 TL.
Yurt Dışı: 100 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.03.2017

ÖNYAZI

Rasim Özdenören/*Nasil Yazmalı ya da Katıksız Yazarın Yetisi* / 5

ÖYKÜ

Bahtiyar Aslan/*Aramızda Konuşan* / 7

Hasibe Çerko/*Acı Yeşil* / 13

Yavuz Demir/*Alper Tunga Öldü Hamlet Hamle Et* / 16

Mustafa Everdi/*Mıh Gibi* / 20

Zeynep Hicret/*Selvi ile Şakir* / 25

Yıldırım Türk/*Yaşanmamış Gibi* / 28

SORUŞTURMA: ÖYKÜNÜN DOĞDUĞU AN / 32

Füruzan • Feyza Hepçilingirler

Necati Mert • Necip Tosun

Cihan Aktaş • Tahir Abacı

Fatma Barbarosoğlu • Sadık Yalsızuçanlar

Recep Seyhan • Murat Yalçın

Abdullah Harmancı • Handan Acar Yıldız

Berna Durmaz • Ethem Baran

Jale Sancak • Hasibe Çerko

Mustafa Çiftci • Bahtiyar Aslan

Serpil Tuncer • Selvigül Kandoğmuş Şahin

Mehmet Kahraman • İsmail Özen

Zeynep Hicret • Senem Gezeroğlu

Mesut Doğan • Ahmet Sarı

Mustafa Başpınar • Doğukan İşler • Naime Erkovan

FİLM ÖYKÜ

Hatice Bildirici/*Vesikalı Yârim* / 92

BENİM ÖYKÜM

Abdullah Harmancı / 99

BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

Wolfgang Borchert/*Yazar* /102

Bozorg Alevi/*Kiralık Ev* /103

SON OKUMALAR

Abdullah Harmancı /111

YAKIN PLAN

Handan Acar Yıldız/*Necip Tosun'la Emanet Hikâyeler Üzerine* /118

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

Handan Acar Yıldız/*Bir Hikâye Kalır Geriye*

Emanet de Olsa Sahibi de Olsa /126

Merve Koçak Kurt/*Çiyil Kurtuluş'la*

Kasırğa ve Yabanmersinleri Üzerine /132

Hatice Günday Şahman/*Kadın Vitrinin Önünde*

Duruyordu Üzerine Zeynep Yenen'le Söyleşi /135

ÖYKÜ

M. Emin Gürdamur/*Yeşil Perdeler* /140

Zeynep Sati Yalçın/*Köpüklü Gece ve Çocuk* /145

Sema Bayar/*Geceyle Gelen* /147

Neslihan Soydaş/*İzafi Zamanlar* /150

Ahmet Burak Köroğlu/*Posterlerin Arkası: Duvar* /152

Mustafa Sarı/*Çoban Yamağı* /154

KAHRAMANIMA MEKTUPLAR

Tuba Dere/*Efendiler ve Köleler* /156

BAKIŞ

Merve Koçak Kurt/*Ve Kamçı Yeniden İndi Kâğıdın Yüzüne* /161

Ali Necip Erdoğan/*Gerçekliğin Diğer Yüzü ya da*

Mehmet Kahraman'ın Öykü Paradigması /164

Özlem Güner/*Ah Mercimeğim* /167

YENİ KİTAPLAR

Rüveyda Durmaz Kılıç/*Yazmak Bana Göre Değil* /169

Türkan Bayrakçı/*Yüzümü Tanı* /170

Zeynep Öter/*Kış Tutulması* /171

ÖNYAZI

RASİM ÖZDENÖREN

NASIL YAZMALI

YA DA

KATIKSIZ YAZARIN YETİSİ

Bu sayımızda yazarlarımıza öykülerini nasıl yazdıklarını sorduk. Biz de, burada, bu dolayında halis yazarın işine nasıl baktığını anlamaya çalıştık.

Bukowski bir mektubunda özentî (mannerist) yazarları dikkate alarak şunları söylüyor:

“...Bunlar sanat kurslarına filan da gitmiş olabilir. İşlerine kan katmaya gözü yemez bunların, delilikle kumar oynamazlar, işlerini gerçekleştirmek için açlık çekmeyi göze alamazlar. Sanat öyle bir şey değildir onlar için. Ünlenmek isterler, ama rahatlarından ve güvenceden feragat etmeden. Sanatçı oldukları iddiasıyla ortalıkta dolanıp ünlenmeyi beklerler. Bu arada sekiz saatlik bir işte çalışıp duvarları yıkmaya çalışmaktansa akrabaların yardımıyla hayatta kalırlar, yumuşak ve geniş bir şeydir sanat onlar için, temiz pak. Fransız, Alman ve özellikle İngiliz aksanıyla konuşan güzel insanlar tarafından yapıldığını sanırlar. Bir otobüs şoförünün ya da aşçının ya da çiftçinin de sanatçı yapılabileceği akıllarının köşesinden bile geçmez. Nereden geldiği hakkında en ufak bir fikirleri bile yok. Acıdan gelir, lanetlenmekten gelir, olanaksızlıktan gelir. Ruhun karnına indirilen bir yumruktur Sanat. Yanmaktan gelir, dağlanmaktan gelir, şiddetten gelir. Ölümün ortasında fazlasıyla hayatta olmaktan gelir. Yeni ve korkunç yerlerden gelir... eski ve korkunç yerlerden gelir...” (Güneşe Uzan, *Mektuplar*, Parantez Y. Çev: Avi Pardo, s.140).

Bu kadar gözü pek ve bu kadar köşeli olmasa da, sanatçının cüretkâr biri olduğu hususundaki kanımı zaman zaman ben de dile getirdim.

Üstat Necip Fazıl da, günlük *Büyük Doğu*'daki yazılarının birinde (1952 yılı olmalı), bazı yazarlardan bahsederken onların nahifliklerini, yapaylıklarını, lüzumsuz nezaketlerini ifade sadedinde “bunlar ölmezler, vefat buyururlar” kabilinden bir dokundurmada bulunuyordu.

Sonuna kadar gitmek, bütün neticelerin en dibine varmak, geri çekileceği yeri bilmek ama korkudan değil, gereği o olduğu için geri çekilmek, değilse hep ileriye ve bir parmak daha kat edilecek mesafe varsa oraya uzanmak, o sınırları zorlamak, sahici yazarın sınırı ya da sınırsızlığı buralarda aranmalı belki de...

Bu durum, asla şematik bir yol izlemez. Bu durum, sanatın kendi derunî mecrasının gerektirdiği bilinmezliğin tam ortasına düşmektir. O mecranın ortasında var olma mücadelesini yığıtçe götürmeye sıvanmaktır.

Orada artık “annem babam ne der” kaygısı arkada bırakılmış olur. “Öğretmenim izin verir misiniz?..” diye parmak kaldırılmaz. Sanatçı, orada, tümüyle kendi sanatçı kimliğinin içine batmış olarak durur. İzin verecek olan kendisidir.

Orası, işte, ölümün ortasında hayatta kalınan yerin de adıdır. Sait Faik bir öyküsünde, kalemini öptüğünü yazar. “Yazmasam ölecektim.” der. Sanatçı için gerçekten bir ölüm kalım meselesidir bu iş.

Dışarıdan bakan belki de “püf” deyip geçiverir. Ama o, ilkin kendi ruhunun karnına yediği yumruğun sancısıyla debelenmektedir. Bunun rövanşı, öyleyse, ruhun karnına bir yumruk indirmekle alınacaktır.

O bataklıkta çelişkiler, açmazlar, yönünü şaşırılmış olmalar, yumruğunu nereye atacağını bilememeler, bütün akıllıca sersemlikler, aşılmış sınırlar, aşılması gerekmekte olanlar, ve.. ve bütün bu karmaşanın ortasında, en ilginç, nerede duracağını da kılı kılına hesap eden bir bilinçle yaşanır ve şaşılmalı olan o ki, sınırlara riayet edilir. Orası, aynı zamanda, bir yangın ırmağının iki kıyısı arasına gerilmiş bir cambaz telinin üstünde yürümek gibi bir şeydir. Dengeyi tutturamadığın anda, seni o ipin üstünde tutacak hiçbir güç mevcut değildir: ateşin ortasına yuvarlanıp gitmek işten değildir.

İpi başarıyla yürüyüp geçtikten sonra da, bilir ki, kimse ona aferin demeyecektir. Ama halis, katıksız sanatçı o aferini de arkasında bırakarak marifetini ifa etmeye devam eder. Onun marifeti iltifata bağlı değildir. Pisliğin karnı değilerek yapılması gereken yapılır. Güzellik, onun neşterinin değdiği yaranın bağrında yatar: irin o yaradan dökülecek ve iyileşme oradan başlayacaktır.

ÖYKÜ

BAHTİYAR ASLAN

ARAMIZDA KONUŞAN

Gözlerim yeşildir.
Böyle diyorsun, sonra susuyorsun. O kadar.
“Hayır” diyorum, “senin gözlerin mavi...”

Baktıkça değişiyormuş. Bir de ışığa göre, bir mavi, bir yeşil... Bunu kim söylüyor ikimizin arasında? Biraz sen, biraz ben olan biri mi? İkimizin sesi mi bu? Senin ya da benim olmayan bir ses?.. Ne çabuk! Aramızdaki boşluğu dolduran, eksikliği gideren bir şey var. Anlam sessizce akıp duruyor, sende bana, benden sana. Sessizce ve sözsüzce... Bu aşk, bir anlamın çocuğu zaten, bir ikrarın ya da inkârın değil. Kavilleşmeye ihtiyacımız yok bu yüzden. Belki bunu ben söylüyorum. Yahut sen... Aramızda bir başkasının konuşması dilin ortadan kalkması demek mi? Yoksa üçüncü bir ağız mıdır bizi yargılayan? Her neyse. İşte baktıkça değişiyormuş, menevişleniyormuş. Ben, hep mavi görüyorum. “Denize hasretindendir” diyor. Kim? O üçüncü ağız yok mu, işte o... Daha doğrusu olmalı. Öyle sanıyorum. Hem başka bir ihtimal de var; ben bazen kendimden gizli de konuşabilirim. “Konuşabilirim” dediğime bakma, bilerek, isteyerek yapmam bunu, konuşurum. Öyleyse... Bir dakika, iyice karıştı. Bilerek isteyerek yapmadığım şey nasıl benim fiilim olabilir ki? Yani ben nasıl onun faili? Hadi öznesi diyelim... Bilmeyerek ve istemeyerek konuşurum ben. Ama mutlaka kendimden gizli. “Sayıklama” diyeceksin. Değil ama daha uygun bir ad bulamadım ben de.

Bütün bunlar rüya olabilir. Ve dahası... Kentin orta yerinde unutulmuş, belki de bu yüzden yıkılmamış, apartmanlar arasında kaybolmuş toprak bir

evde, bir bekâr evinde belki böyle bir rüyadan uyanıyorum. Görülen değil kurulan bir rüya belki de bu. Evin toprak zemini her zaman nemli. Kimi gün neredeyse sabaha kadar sigara dumanı altında kitap okuyorum. Bazen daha hava kararmadan veteriner fakültesinden, ziraat fakültesinden, edebiyattan, mühendislikten, tıptan arkadaşlarım geliyor. Hepsinin geleceğe bakan gözlerinde derin bir karanlık. Kimi terk edilmiş, kimi aldatılmış, kimi unutulmuş... Öyle hissediyorlar en azından. Hepsinin bir hikâyesi var. Ümitsiz adamlar içinde seni sevmeyi talim ediyorum anlayacağın. Sonra belki bu terk edilmişliğin, aldatılmışlığın, unutulmuşluğun bir sonucu olarak geleceğe karanlık bakan gözlerimizle ülkenin geleceğini belirlemeye çalışıyoruz. Her şey kesif sigara dumanı altında bir rüya atmosferinde geçiyor. -Yoksa her şey gerçekten rüya mıydı? Zaman böyle bir şey olmalı; gerçeği rüyanın sıfatı yapan bir şey... Buna ihtiyacım var; bütün bunların gerçekten bir rüya olduğuna inanmaya muhtacım. Sana böyle bir rüyanın, gerçekten rüya olan bir rüyanın içinden çıkarak gelmemliyim. Çünkü gerçek, yavaşlatan, durduran bir şeydir.-

Orada, akasyaların altındaki ağır, hantal piknik masalarından birinde otururken üstümüzden kuşlar geçiyor muydu? Her şey o kadar eski, o kadar tüketmiş ki, sorabilecek başka bir şey bulamıyorum. Kuşlar gibi, bir tüfek patlamasıyla silkinip uyanan kuşlar gibi, kanatlarını korkuyla çırpıp tüylerini döken kuşlar gibi uyanıyorum bazen geçmişin rüyasından. -Fakat orada, o zaman da öyle bir rüyadan uyanıyordum durup durup.- Daha doğrusu sana, yüzünün ateş gibi yanan yerlerine, gözlerinin deniz gibi serinleyen, serinleten maviliğine, sonra dudaklarına, kirpiklerine, masada huzursuz kuşlar gibi -kuşlar, evet kuşlar, bizim aşkımızın özeti kuşlar, göçerken ya da uçarken, vurulurken ya da...- çırpınan parmaklarına... Boynunda gümüş bir kuş kanadı, mürekkebi ve kaderi çağıran. Oracıkta yazılan bir şey vardı işte; bir şiir belki, bir kader ya da bir hüküm. Ama yaşamaya dair. Yaşamaya; yaşamayı kutsayan bir şiir ya da hükme dair değil. Bir şeyi, bir kaderi, bir aşkı yaşamaya dair... Gün öylece başlıyordu. Saçların savruldukça bir tebessüm gelip oturuyordu dudaklarına. Masmavi bakıyordun gökyüzüne ve sürekli vurulan, tekrar tekrar vurulmayı yaşayan bir kuş gibi âşık oluyordum sana.

Böyle bir itiraftır tarihe ve evrene karşı...

Kalkıp avucumun içinde bir güvercinin sıcaklığıyla dolaştım şehir şehir. Yıllarca... Dönüp dönüp sana geldim. Ağır, ahşap kapılarının önünde bir tas su istedim. "Küpten bir tas su verecek yok mu?" diye inledim. Senin kapın çöle açılıyordu, sonsuz bir çöle. Kum kum çoğalan bir aşkla geldim kapına. Sarı kum tanelerinin güneşte nasıl yandığını seyrettik beraberce. Sen hep bir tuhaf tebessümle baktın çöle, ben hep gözlerimi kısarak, acıyla, ateşe değen bakışlarımın yangınını hafifletmek için ağlayarak... Çölde yazılı olanı okumak

için kader bilgisine mi sahip olmak gerekir? Bana bir şey söyleyecek misin? Yürüsem, çöle doğru, çölün kalbine doğru, benim, dudaklarım, bakışlarım kumların rengini alana kadar...

Sonra orada, bir cılız ağacın serinliğine sığınan kedilere bakıp senden bir şeyler umarak yaşadım yıllarca. Bir tavus kuşu gelip kanatlarını açtı üstüme. Bir şiir gibi, bir şiirin anlamı gibi göğün atlasına sinmek istedim. Bir koku olmak istedim, incele incele kaybolan bir koku... Yokluğa ne kadar yaklaşılabilirim o kadar yaklaşmak ve tam orada var olmak istedim. Gözlerimin içine bakıp gülümsedin. Gülümsemenin anlamı evrenin boşluğunu doldurdu. Benim icat ettiğim boşluğu... Sonra oturdum senin gölgede. Eriyerek, toprağa sızarak bir damla su gibi... Çöle atsaydın beni, o sapsarı yanan çöle, gözlerinde serinliği bulan çöle... Belki en fazla bir saniye yaşayabilirdim. Varlığımı bir su damlası olarak bir saniye duyabilirdim. Sonra dağılan, savrulan bir buhar olurdu belki. Bir buhar olarak varlığımı hissedebilir miydim? Ne kadar ve nasıl hissedebilirdim?

Böylece kadınlar gelip evrende dururlardı.

Sonra ben aniden, sebepsiz gibi görünen bir kalkışla kalktım ve hiçbir şey söylemeden uzaklaştım oradan. Gözlerinin baktığı yerde bir dakika bile duramazdım, buna gücüm yoktu. Ama sen bilmiyordun, hiçbir şey bilmiyordun. Gittim ve her şeyden uzaklaştım. Gittim ve sonsuz bir meydana, evrenin bir harman yeri gibi açıldığı bir yerde durdum. Sonra göğe baktım. Geceydi ve yıldızlar dönüp duruyordu üstümde. Onlara uydum ve sabaha kadar dönüp durdum. Baş kesilen bir kuş gibi döndüm. Vurulmuş gibi döndüm. Belki orada, yıldızların iplik iplik dünyaya indiği yerde ölüverdim. Dönerek öldüm, ölerек döndüm.

Arkama döndüm ve senin geldiğini gördüm. Ayaklarımı sürükleyerek yürüyordum. Âdetim böyleydi. Sağ yanımda uzun, siyah saçlı, badem gözlü bir kız vardı. Adını hatırlıyorum. Hiçbir şey söylemeden, hiçbir izah yapmadan gelip koluma girmişti. Badem gözlü, uzun saçlıydı. Bende kalan fotoğrafın solmayan kısımları bunlar. Bir de gülümsemesi... Kulağıma fısıldadığı cümlelerden çok bedenime sinen kokusunu hatırlıyorum şimdi nedense. Sonra gittik ve senin varlığını arkamızda bıraktık. Bunu, benden çok o istemişti sanki. Badem gözlüydü... Oysa senin geride bırakılmak istemediğini bile bilmiyordum. O bekâr evinin kösnüllüğüne beraberce gittik. O mu beni davet etti ben mi onu davet ettim, bilmiyorum. Uzun saçlıydı, evet. Ev benim olmasına rağmen bilmiyorum. Çay içtik, evet, hatırlıyorum çay içtik. Büyücek bir semaverde çay demledim ona. Ocakta filan değil, semaverde. Evin arkasındaki küçük bahçede şeftaliler çiçek açıyordu. Öpüştük de. O öptü galiba. Teklifsizce. Ama ikimiz de bunun aşk olmadığını biliyorduk. Oturduk, saçlarını sevdik. Bir ırmak gibi aktıkça çoğalıyordu. Sevdik ve ışıklı bir yanı olduğunu fark ettik. Bunun sana

ihanet demek olduğunu bilmiyordum. Kavilleşmemiştik. Aramızda sessiz, sözsüz gidip gelen anlama rağmen beni sevip sevmediğini bilmiyordum. Daha doğrusu biliyordum ama bunun söylenmiş, söze dökülmüş bir bilgi kadar değeri yoktu. Aslında onu aşarken bile...

Yıllar sonra o yolları bir başına yürümek gibi bir şey olduğunu kavradım hayatın. Şimdi, bir lalenin boynuna yaslanmış bir şairin yüreğinde saklıyorum seni.

Derken -sana anlatmadım- toprak damların gölgelerinde bir eski ceketin altında uyudum aylarca. Etekleri rüzgârda fırıl fırıl dönen kadınlar gelip geçtiler, dönüp baktılar yüzlerini buruşturarak. İyice toprağa sığındım, erimek, bir damla su olarak sinmek istedim. Orada kendimi sınadım. Orada, seni ve sana olan aşkı sınadım. Giderken sana veda etmediğimi söyleyeceğin günleri bekledim. Oysa... Sonra o geldi ve asasıyla böğrümüne dokundu. Eğilip saçlarımı okşadı, bir şey, su gibi, ateş gibi, dirilten ve öldüren bir şey fısıldadı. Bu sırrı kim söylemişti ona? Buna nasıl ermişti? Suyu ve ateşi, ölümü ve dirimi bir kelimedede buluşturmanın sırrını kim, neden vermişti ona? Kalktım ve yağmura tuttum başımı. Rüzgârı bir gömlek gibi giyinmek istedim. Belki bir at gibi binmek rüzgâra... Sonra dağlara doğru savurdum kendimi.

Çobanlar bir türkü olarak söylediler gecelerde beni...

Avlunun döşeme taşlarını aşındıran bir yağmur yağıyor asırlar evvelinden. Saçakların altında kumruların sessizliğiyle eskiyen bir günü yaşıyoruz. Sanki evren yeniden ve bambaşka bir şekilde yaratılacak birazdan. O ana, o yaratılışa şahitlik etmek için ölebilirim. Bir kuş gelip omzuma konsa, bir kuşun kanatları değse yüzüme... Dizlerimin üstünde kaç yıl bekleyebilirim o anı? Kaç yıl taşları eskiterek, aşındırarak bir zikre durabilirim? Bir kapı açılır mı boşluktan? Yoksa bir karanlığın içine mi atılırım sonsuza kadar? Yüzüme bir avuç su serpen bulunur mu? Bir ağacın sabrını, bir çiçeğin, tohumun sabrını kim verir bana?

Gün geceye erince kapıları aralayıp yol verdiler. Kim olduklarını bilmiyorum. Gittikçe incelen bir çarşığı yürüdüm boydan boya. Efsanelerden çıkıp gelmiş adamlarla konuştum. Sarısı koyulaşan taş duvarlara yaslandım. Bir deniz şehrine gideceğimi orada, bir kundura tamircisi söyledi bana. Önceleri korkulu anlamlar yükledim sözlerine. Ama gitgide söz bana kendini açtı. Her şey gözlerine delalet ediyordu, her şey gözlerinden haber veriyordu. Yine de vedanın yükünü tek başına taşımaya gücüm yoktu. Heybeme tuz doldurdum. Çöllerde dolaştım. Çıplak ayaklarım yandıkça gözlerinin denizini andım. Heybemdeki tuz eridikçe tenimi yaktı. Ellerini düşündüm, kuşları ve akasyaları... Bahar oldu, bir koku yayıldı.

Orada, bir odanın içinde karşılıklı oturduğumuzda sessizliğimin bir veda anlamına geldiğini biliyordun. "Gitme" diyemedin. Parmaklarınla birlikte yüreğin de çırpındı bir kuş gibi belki, ama diyemedin. Bekledim ve hiçbir şey söy-

lemeden gittim. Doğru, sessizce vedalaştım. Çıplak ayaklarıyla aşkı nasıl dansa çağırıldığını bir kere daha hatırladım ve gittim. Hiçbir şeye inanmadan yaşamayı tercih eden ben değildim. Sonra işte, gidip her şeyi karanlık bir gecede denize söyledim. Orayı mekân tuttum, minarelerin gölgesinde oturdum, zeytin ağaçlarının sesini dinledim, martılar çığlık çığlık dönüp durdu başımın üstünde, en ince çiçeklerin açışını izledim...

Sonra orada, o şehirde seni araya araya ölümle buluştum. Bir tuhaf odada sabaha kadar kırırdanan perdelere baka baka ölümü buldum. Ölüm bir sağanak gibi sesiyle sindi evin içine. Bir kuş gelip pencereye konsun diye boşuna bekledim. Derken gelip bana adını sordu. Gözlerini anlattım. Bir daha sordu, yüzünde yanan ateşten söz ettim. Sonra dansının nasıl uzayıp gittiğini... “Şiir yazmalıydın.” dedi, yazdığımı bilir gibi. “Ama ben şair değilim.” dedim, yazdığımı bilmesin diye. Bunun ne kadar korkulu bir uğraş olduğunu anlattım ve kendimi açık ettim. Sözün esiri olmanın tanrısal bir sınanma olduğunu ve başarının insana, insan kaldıkça uzak durduğunu söyledim. O bana, bunu ancak insan olarak başarabileceğimi söyledi. Oysa hiçbir şey başarmak istemiyordum. Yenilginin kayıtsızlığını, sorumsuzluğunu yaşamak istiyordum. Hatta yenilmişliğin keyfini kimsenin bozmasına izin vermeden ölmek istiyordum. Geldi ve ışıklı saçlarını serdi yastığıma. Beni orada da buldu. Orada, senin asla bulamadığın, aramadığın yerde. O zaman aslında kimin gittiğini, gitmenin asıl kime ait olduğunu anladım. “Denizin çarşıları olmalı.” dedi, sahilde gezerken. Akşamdı ve ben gene de senin gözlerine dair bir şeyler arıyordum baktığım her yerde.

Bir hikâyenin yeniden yazılması mıdır kader?

Durup bakıyorum boşluğa. Ötelerde, çok ötelerde bir gölge beni çağırıyor. Saçları uzadıkça uzuyor geceye. Akıp gidiyor bir nehir gibi. Gözlerinin denizine çöken karanlığın sebebinin düşünüyor. Bisikletimi anlatıyorum ona, işitiyor mu, dinliyor mu bilmeden. İğde ağaçlarının rengini, baharda açan küçücük, sapsarı çiçeklerini anlatıyorum. “Ben sana âşıktım.” diyorum, gülümsüyor. Dizlerine mercanlar dökülüyor. Fakat çoktan ölümle buluşturmuş boynunu. Saçlarını aralayıp gösteriyor. Bir bıçak hızla geçip gidiyor tekrar tekrar. Aşkın her yarayı iyileştireceğini söylüyor. “Aşkın kendisidir en onulmaz yara.” diyorum. Öldüğümü biliyor o zaman. Bir kere daha ve yepyeni bir bilgi gibi biliyor. Oysa... Her şeyi söylemek için o kadar geciktik ki... Harman yerinde dönüp dursak yıldızlara uyararak... Bıraksan çıplak ayaklarıyla salonlarda koşmayı... Bıraksan o dansı... Fakat o kadar geciktik ki... Artık yaşamaya bile gücümüz yok... Gücümüz ya da niyetimiz... Sesini yeniden yaratır mı tanrı? Bunu bile bilmiyoruz...

Sonra işte bir kere daha başlıyorum kendimden gizli konuşmaya...

Geceyle barışık ol ey ruhum. Gecede, gecenin örttüğünden daha fazla şey gizlidir. Fakat aranmaz, aramakla bulunmaz. Geceyle barışık ol ve bekle.

Sessizliđi bekler gibi... Ölümlü bekler gibi... Ölümlü bekleyen herkesi ve her şeyi selamlayarak... Sonra vakti selamla... Sessizce geleni sessizce karşıla. O, kader gibi gelir ve oturur. O zaman yazı bir kadere dönüşür. Her şeyden azade bir kalem olarak yaz o zaman. Yalnızca aşkı anlat. Yalnızca aşkı, sevgiliden bile arınmış aşkı... O, seni ondan arındırmak için vardır. Sonra seni o türbenin içinden geçireni düşün. Sonra sana dağların arkasından sesleneni... Sana haber ulaştırmanı... Ağaçlara fısıldamayı bağışlaymanı... Kendi toprağını kendi örtümesini... Kendi bedenini gasledeni... Ateşle gasledeni, suyla gasledeni... Şarapla... İkimizin arasında konuşan aşk mıydı?

HASİBE ÇERKO

ACI YEŞİL

Bir soğuk akşam yeşili gökyüzü, peyzajlarından yarıyor. Anka kuşları sürgit dalgalanıyorlar üstümde; kanatlarını eğiyor, çemberlerine alıp geniş alanlara sürüklüyorlar bedenimi. Burgulu gagaları oluklar gibi ateşle dolu, devşiriyorlar yürek kulelerini semanın. Bir solukta yükseliyorlar hep sarsılan geçide yukarı ve yaşamın kan uzayını çökertiyorlar. Artık, gözlerini saran pusa boyun eğmiş, saydam elbiseler giymişsin. Bütünüyle sualtı ceylanlarını resimliyor parıltın. Birkaç yaprağın örttüğü kalbinin fildişi kenarları da suya karışıyor, İnci. O ne kadar parlak meyve ağaçlarıyla ünlü kentinde ağaçlar, hayvansı bir buğuyla soluk alıp veriyorlar. Havaya küf rengi düğümlerini, entrikalarını bırakarak kıskanç bir sesle öte öte uzaklaşıyorlar kuşların. Otlar, çiçek yapraklarıyla dolu pençeleri mor mor. Bereketinden çatlayıp ortadan birkaç parçaya bölünen meyve ağaçlarının görünüşünü matlaştıramayan bir toz bulutu muydu, gitgide hissedilen fırtına, yürüyen, koşuşturan insanlar, tekerlekler.. ayrılıp evlerine gidenler.. tozlaşanlar. Hisarların güneybatısında meyve yüklü dağlar, çevrelerinde sakince kıvrılan, dilimlere bölen ırmak karışmış, iyice karışmışlar, kumlu süt renginde bir kabartıyla birbirlerine savrulup koyaklarda sürüklenerek boğaza açılmışlardır. Rüzgârlar usul usul dipleri eşelerken sonra birden büyür büyür, büyümez de fırtınaya dönüşür, devleşir, suyla kum, yaprak, tohumlar gibi unsurlardan tül tül ıslak dalgalar yayılır. Sanılır ki yaban hayvanları kükrüyor. Şaklayıştır. Sonra ne olup bittiği anlaşılır. Ceylanlar, ak ak süttten yollar geçer yanınızdan. Sizler, hoş kokuların bürüdüğü toprak yolda tanıştığı arkadaşlarından ayrılıp gidenler,